

2.1.11

Rettleiing for oppteljing – fleirtalsval

Val av sokneråd

Framgangsmåte ved oppteljing

Oppteljinga skal ikkje ta til før røystgivinga er avslutta i heile soknet. Med mindre valstyret har bestemt noko anna, skjer oppteljinga samla for heile soknet, jf. sr § 11-1.

Oppteljinga skal gjennomførast av dei personane valstyret har peika ut, og under tilsyn av valstyret, jf. sr § 11-2. Valstyret må vere vedtaksført under oppteljinga, det vil seie at minst halve valstyret må vere til stades (jf. *Regler om formene for menighetsrådets og kirkelig fellesråds virksomhet* § 5). Under oppteljinga kan det kome opp spørsmål som krev at valstyret tek avgjerder.

Det bør vere så mange personar som deltek i oppteljinga at ho kan gjerast ferdig måndag kveld utan at det går langt over midnatt. Bruk erfaringane frå førre val for å rekne ut behovet.

Teljekorpset bør delast i arbeidslag på to og to personar som arbeider saman. Fleire av ledda i prosedyrane skal utførast av minst to personar saman. I tillegg bør det vere éin eller to personar som fungerer som arbeidsleiarar, har oversikta og syter for å få notert alle tal som skal rapporterast. I små sokn kan det klare seg med to-tre arbeidslag, medan det i store sokn gjerne kan vere fleire. Dei største og mest tidkrevjande operasjonane i oppteljingsprosessane kan gjerne delast på fleire arbeidslag. Til dømes kan teljing av avkryssingar i manntalslistene delast på fleire arbeidslag der det har vore fleire røystestader i soknet, og dermed fleire manntalslister.

Før valtinget:

(Etter at fristen for førehandsrøysting har gått ut fredag før valet, før vallokala opnar søndag eller måndag)

- **Teljing av kor mange førehandsrøyster som har kome inn**

Etter valtinget:

A. Kontroll og klargjering for oppteljing

B. Oppteljing

C. Rapportering og kunngjering

Oppteljinga må utførast i rekkjefølgje, men ein del operasjonar kan utførast parallelt.

Teljing av kor mange førehandsrøyster som har kome inn

Soknerådet går igjennom lista over førehandsrøyster før valtinget og kryssar av i manntalet for dei som har førehandsrøysta. Førehandsrøystene skal oppbevarast separat fram til valtinget er avslutta, jf. sr § 9-10.

Dette gjeld både førehandsrøyster gitt i soknet og førehandsrøyster gitt i andre sokn som er sende til soknerådet. Det gjeld både røyster ved soknerådsvalet og røyster ved direkte val av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kyrkjemøtet.

Det er ikkje nødvendig å samle heile soknerådet til denne gjennomgangen, men minst to-tre av medlemmene i soknerådet lyt vere med på dette.

Det samla talet på førehandsrøyster skal førast inn på rapporteringsskjemaet (skjema 2.1.11, eventuelt skjema 2.1.12 dersom det er forholdstalsval) i **rubrikk 1**.

A. Kontroll og klargjering for oppteljing

- 1 Når røystgivinga er avslutta i heile soknet, skal alle avkryssa manntalslister og alle valurner fraktast til lokalet der oppteljinga skal gå føre seg.

Dette gjeld også eventuelle boksar eller forseglaposar med røystesetlar som er blitt tekne ut av valurnene undervegs (sr § 10-6).

- 2 Røystestyra leverer samtidig inn rapportane sine frå valtinget, med lister over røyster gitt i andre røystekrinsar enn der veljaren er manntalsført, og lister over røyster frå personar som ikkje står oppførte i manntalet (sr §§ 10-3 og 10-4 femte og sjette ledd).

- 3 Minst to personar kontrollerer at alle manntalslister og valurner, og eventuelle andre gitte røyster, er komne inn (sr § 11-1). Det skal også kontrollerast at førehandsrøystene er på plass i oppteljingslokalet, saman med lista over førehandsrøyster.

Heretter skal alle operasjonar utførast av minst to personar saman.

Arbeidet under pkt. 1-3 kan fordelast på fleire arbeidslag, til dømes kan eitt arbeidslag ta imot rapportar frå røystestyra, eitt arbeidslag ta imot manntalslistene, eitt arbeidslag ta imot urnene og røystesetlane, og eitt arbeidslag kontrollere at førehandsrøystene er på plass.

- 4 Røystesetelkonvoluttar frå førehandsrøystinga skal takast ut av omslagskonvoluttane og leggjast i valurna for vedkomande røystekrins (sr § 11-3 første ledd).

Dersom omslagskonvolutten ikkje er limt att, skal røystgivinga vrakast (gjeld òg pkt. 5 og 6). Dette merkjer ein samtidig av med bokstaven V i manntalet. Dei som er avmerkte for vraka røystgiving i manntalet, skal ikkje reknast med i talet på framømte veljarar (avkryssingar i manntalet), jf. pkt. B1.

Talet på førehandsrøyster ved val av sokneråd (talet på kvite røystesetelkonvoluttar som blir lagde i valurna) og talet på førehandsrøyster ved val av bispedømmeråd og Kyrkjemøtet (talet på farga røystesetelkonvoluttar som blir lagde i valurna) skal førast inn på rapporteringsskjemaet, det første talet i **rubrikk 1.1** og det andre talet i **rubrikk 1.2**.

- 5 Valstyret undersøker om dei veljarane som har røysta utanfor den røystekrinsen dei høyrer heime i, har høve til å røyste.

Dersom dette er i orden, set ein eit kryss ved namnet i manntalet og legg røystesetelkonvolutten ned i valurna for vedkomande krins. I motsett fall blir røystgivinga vraka, og omslaget blir oppbevart uopna (sr § 11-3 andre ledd, samanhalde med § 10-4 femte ledd).

- 6 Valstyret tek stilling til om veljarar som har røysta, men ikkje står oppførte i manntalet, skal få si røyst rekna med ved valet.

Dei røystgivingane som blir godkjende, skal det kryssast av for i manntalet, og røystesetelkonvolutten skal leggjast ned i valurna for vedkomande krins. I motsett fall blir røystgivinga vraka, og omslaget blir oppbevart uopna (sr § 11-3 tredje ledd, samanhalde med § 10-4 sjette ledd).

Talet på vraka røystgivingar etter at pkt. 4-6 er gjennomført, skal ikkje rapporterast. Desse røystgivingane skal ikkje reknast som forkasta røyster.

Pkt. 4 og 5 kan utførast parallelt dersom det er fleire arbeidslag som deltek i oppteljinga. Når det gjeld pkt. 6, må valstyret ta avgjerder i kvart enkelt tilfelle, så dette må alle medlemmene i valstyret som er til stades, vere med på. Det krev at valstyret (soknerådet) lyt vere vedtaksført oppteljingskvelden. Eventuelle andre personar i teljekorpset kan utføre andre oppgåver parallelt.

- 7 Alle røystesetelkonvoluttar skal opnast og røystesetlane stemplast (NB!) før dei blir blanda med dei andre røystesetlane (sr § 11-4 b).

Ligg det fleire røystesetlar i ein røystesetelkonvolutt, skal alle vrakast dersom dei er ulike, men den eine skal godkjennast dersom dei er likelydande. Gjeld røystesetlane same valliste, men berre den eine er ulik den offisielle vallista, skal likevel denne godkjennast og dei andre forkastast.

- 8 Røystesetlane skal sorterast.

Røystesetlar for val av sokneråd skal leggjast for seg, og røystesetlar for direkte val av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kyrkjemøtet skal leggjast for seg.

Pkt. 7 må utførast før pkt. 8. Men B1, teljing av kor mange avkryssingar som er gjorde i manntalet, kan setjast i gang parallelt.

B. Oppteljing

1 Avkryssingar i manntalslista skal teljast.

Dersom det er fleire manntalslister, summerer ein talet for heile soknet. *Talet skal først inn på rapporteringsskjemaet i rubrikk 2* (sr § 11-4 a). Veljarar under 18 år skal teljast opp, og talet skal først inn i **rubrikk 2.1**. Veljarar under 18 år vil vere avmerkte i manntalet.

Det er berre éin kolonne i manntalet som er kryssa av. Det inneber at talet på avkryssingar svarer til det totale talet på kyrkjemedlemmer som har delteke i kyrkjevalet, altså har røysta ved eitt eller begge vala (sokneråd og/eller direkte val av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kyrkjemøtet). Talet på avkryssingar vil derfor oftast ikkje svare til talet på røystesetlar ved kvart einskilt av desse vala.

2 Røyster gitt ved direkte val av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kyrkjemøtet skal teljast (bdr §§ 2-13-5 og 2-13-6).

- *Røystesetlane skal brettast ut og leggjast i bunkar med same side opp.* Det bør leggjast eit farga skiljeark etter kvar 100. røystesetel. Valstyret skal ikkje gjennomføre nokon annan kontroll av desse røystesetlane. Alle røystesetlar skal sendast vidare til valrådet i bispedømmet.
- *Talet skal først inn på rapporteringsskjemaet i rubrikk 3.* Når talet er ført inn i valmodulen, skriv ein ut eit følgjeskriv som skal leggjast saman med røystesetlane i ein forsegla konvolutt/pakke. Konvolutten/pakken skal sendast til valrådet i bispedømmet på sikker måte. Adressene til valråda står oppførte bakarst i valhandboka. Røystesetlane må sendast innan **onsdag 16. september 2015**.
- *Følgjeskrivet* skal innehalde
 - a) namn på soknet
 - b) talet på gitte røyster
 - c) underskrift av to av medlemmene i valstyret

3 Det totale talet på røystesetlar ved val av sokneråd skal teljast opp.

Talet skal først inn på rapporteringsskjemaet i rubrikk 4 (sr § 11-4 c).

4 Røystesetlane skal ordnast i grupper for uretta og retta røystesetlar (sr § 11-4 d).

Pkt. 2, 3 og 4 kan utførast parallelt. Ulike arbeidslag tek seg av pkt. 2 og 3. Dei som tek seg av pkt. 3, kan samtidig sortere i retta og uretta røystesetlar.

5 Dei uretta røystesetlane skal teljast av minst to personar.

Kvar kandidat får éi røyst per uretta røystesetel.
Dette gjeld alle kandidatar på lista, også eventuelle kandidatar oppførte ved supplerande nominasjon.

Talet skal først inn på lister som blir førte av minst to personar. Mal for slike lister (*liste 2.1.11*) ligg på www.kyrkjevalet.no.

Talet på uretta røystesetlar skal først inn på rapporteringsskjemaet i rubrikk 5.1 (sr § 11-4 e).

6 Talet på retta røystesetlar skal først inn på rapporteringsskjemaet i rubrikk 5.2.

På dei retta røystesetlane skal alle endringar veljarane har gjort på røystesetlane, registrerast (sr § 11-4 f).

- *Kandidatar som har fått tilleggsrøyster, får to røyster kvar.*
- *Tilføyde namn får éi røyst kvar.*
- *Andre kandidatar får éi røyst per røystesetel.*

Ein medlem av teljekorpset les opp dei namna som har fått tilleggsrøyst (opptil tre per røystesetel), og namn som er føydde til (opptil tre namn per røystesetel). Deretter skal røystesetlane leverast til ein annan medlem, som kontrollerer opplysningane. Minst to personar fører kvar si liste. Desse listene skal samanliknast med jamne mellomrom.

Mal for slike lister (*liste 2.1.11*) ligg på www.kyrkjevalet.no.

- Dersom det er gitt tilleggsrøyst til fleire enn tre kandidatar, skal ein berre ta omsyn til dei tre øvste tilleggsrøystene.
- Dersom det er føydd til meir enn tre namn, skal ein berre ta omsyn til dei tre øvste namna.
- Det skal ikkje takast omsyn til strykingar.

Ein røystesetel skal *forkastast* dersom han er merkt slik at det går fram kven veljaren er. Dersom veljaren har retta lista på annan måte enn nemnt i sr § 10-5, skal likevel lista godkjennast, så langt det er eintydig kva veljaren har meint. Ein eigenhendig utfylt (handskriven) røystesetel skal godkjennast. Det er understreka at ein røystesetel som inneheld færre namn enn talet på medlemmer og varamedlemmer som skal veljast, ikkje skal forkastast.

Talet på forkasta røyster skal først inn på rapporteringsskjemaet i **rubrikk 5.3**.

Vraka røystgivingar etter pkt. A 4–6 skal ikkje reknast som forkasta røyster og ikkje reknast med i det talet som blir rapportert inn.

Pkt. 6 tek lengre tid enn pkt. 5. Det er derfor lurt å dele arbeidet i pkt. 6 mellom fleire arbeidslag. Når pkt. 5 og 6 er utført, skal tala først inn på eit eige skjema. Det blir utarbeidd eit elektronisk rekneark som kan nyttast under oppteljingsarbeidet, og som summerer etter kvart. Då vil pkt. 7 (nedanfor) innebere at ein kontrollerer summane/røystetala og så set opp lista etter kor mange røyster kvar kandidat har fått.

- 7 Ved valoppgeret tel ein dei røystene kvar einskild kandidat har fått, det vil seie at talet på røyster på uretta og retta lister blir summerte for kvar kandidat.

Talet skal først inn på rapporteringsskjemaet i **rubrikk 6**.

Dei kandidatane som har fått flest røyster, blir faste medlemmer av soknerådet, og dei etterfølgjande kandidatane blir varamedlemmer.

Dersom fleire kandidatar har fått like mange røyster, avgjer rekkjefølgja på lista frå nominasjonskomiteen utfallet. Dersom kandidatar som berre har fått røyster

ved at namn er blitt føydde til, har fått like mange røyster, blir rekkjefølgja avgjord ved loddrekking (sr § 11-4 g). Ein tek sikte på å regelfeste kva som skal skje dersom ein supplerande kandidat har fått like mange røyster som ein av kandidatane foreslått av nominasjonskomiteen, eller dersom to supplerande kandidatar har fått like mange røyster. Kunnngjering om dette vil liggje føre før kyrkjevalet i 2015.

- 8 Røystesetlar og manntalslister skal pakkast ned og lagrast på forsvarleg måte ut valperioden (sr § 11-9).

C. Rapportering og kunnngjering

- 1 Opplysningane frå rapporteringsskjemaet skal først inn i valmodulen i medlemsregisteret så snart som råd («omgående etter valgdagen»), og innan **onsdag 16. september**. Leiaren i valstyret formidlar skjemaet til ein autorisert brukar av medlemsregisteret i den lokale kyrkjeadministrasjonen, som fører opplysningane inn i valmodulen (sr § 11-6 første ledd).

- 2 Det skal takast utskrift av rapporten frå valmodulen. Denne utskrifta skal takast inn i valboka. Kopi skal sendast til prosten til orientering (sr § 11-6 første ledd).

- 3 Valboka skal takast inn som vedlegg til møteboka for soknerådet og underskrivast av alle medlemmer av soknerådet som er til stades (sr § 11-6 andre ledd).

- 4 Leiaren i valstyret sender utan opphald melding til dei som er valde (sr § 11-6 tredje ledd).

- 5 Melding til bispedømmerådet blir gitt elektronisk i og med registreringa av data frå rapporteringsskjemaet i valmodulen. Også kyrkjeleg fellesråd og Kyrkerådet blir orienterte gjennom valmodulen (sr § 11-6 fjerde ledd).

- 6 Valstyret offentliggjør resultatet av soknerådsvalet ved kunnngjering i kyrkja, i lokalavis og/eller kyrkjelydsblad, på internettsida til kyrkjelyden (om ei slik finst) og elles på den måten valstyret bestemmer (sr § 11-7, jf. § 2-2 siste punktum).

Når valresultatet er registrert i valmodulen, blir resultatet også offentliggjort på www.kyrkjevalet.no / www.kirkevalget.no.

- 7 Når det nyvalde soknerådet har konstituert seg, skal medlemmene framstillast for kyrkjelyden ein av dei nærmaste søndagane etterpå (sr § 11-8). Presentasjonen bør gjennomførast under gudstenesta. Presentasjonen kan følgjast opp med at ein i forbønna under gudstenesta ber for soknerådet og arbeidet til rådet. Det går også an å arrangere kyrkjekaffi med nærmare presentasjon av soknerådet. Det nyvalde soknerådet bør også presenterast i kyrkjelydsbladet og på nettsida til kyrkjelyden, og dessutan til dømes i lokalavisa.

Materiell omtalt i denne rettleiinga som finst på www.kyrkjevalet.no / www.kirkevalget.no:

- Skjema 2.1.11 *Rapporteringsskjema for oppteljing – fleirtalsval* (Word-skjema for utfylling)
- Liste 2.1.11 *Oppteljing val av sokneråd – fleirtalsval* (Excel, ferdig formatert rekneark med døme)

Data frå oppteljinga skal leggjast inn i valmodulen under *Resultat*.